

Toplantı No: 2019/34

Toplantı Tarihi: 21 Ağustos 2019

Karar No:

Şerh Konusu: Üst Kurul, İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı'nın 2.08.2019 tarih ve 19901 sayılı yazısına konu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan Salda gölü ile ilgili spot filmin kamu spotu olarak yayınlanmasına oy çokluğuyla karar vermiştir.

İzleme ve Değerlendirme Dairesi'nin kamu spotu hakkındaki yazısında "spotun Salda gölü'nün kamuoyunca bilinirliğinin artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir" denilmektedir. Bu değerlendirme yanlış, yersiz ve gerçek durumla hiçbir ilintisi olmayan bir yaklaşımdır. Şöyle ki;

"Salda gölünün kamuoyunda bilinirliğinin artırılması" gibi bir ihtiyaç yoktur. Son dönemde çekilen klipler, düzenlenmek istenen gençlik festivali, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın göl çevresine yapılacak "Millet bahçesi, sosyal donatılar ile altyapı ve çevre düzenlemesi ihalesi" ve çevrecilerin bu ihaleye karşı başlattığı "Salda'ya dokunma" kampanyaları nedeniyle Salda gölü yeterince tanınmış durumdadır.

Hatta Kurban Bayramı sırasında da göl büyük şehirlerden gelenlerle doldu. Buna rağmen tanıtımdan söz etmek, "Türkiye'nin Maldivleri" olarak anılan bu doğa harikasının, son dönemde en az Kaz Dağları kadar medya ve kamuoyu gündeminde yer aldığını görmezden gelmek demektir.

Üstelik kamu spotunda Salda'nın tanıtılması, bilinirliğinin artırılması ile ilgili bir ifade de yer almıyor. Kamu spotunda Salda gölü ve çevresinin "Özel Çevre Koruma Bölgesi" ilan edildikten sonra eskisinden daha iyi korunduğu görsellerle anlatılıyor ve "Salda gölü hep güzel kalacak" sloganıyla noktalanıyor.

Kamu spotu bu haliyle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, Salda gölü çevresindeki ihaleye yönelik tepkilere yanıt niteliğini taşıyor. Bilindiği gibi, çevreciler ve bölge sakinleri Bakanlığın düzenlediği ihalenin göle zarar vereceğini, insan akınını artıracığını savunuyorlar. Mimarlar Odası'ndan yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (IUCN) tarafından koruma altına alınan kritik türlere ev sahipliği yapan göl, Türkiye'nin en derin gölüdür. Göl ve çevresinde alınan yapılaşma kararları, antropojenik (insan faaliyetleri sonucunda meydana gelen) baskıyı, kullanıcı yoğunluğunu ve yapılaşmayı artırarak; ekosistemin bozulmasına, çevre kirliliğine, yaratacağı gürültü ve ışık kirliliğiyle göl kıyılarında üreyen kuş nüfusu ve yavruları ile diğer canlılar üzerinde olumsuz sonuçlara neden olacaktır. Doğal, tarihi ve kültürel değerleri geri dönülmez biçimde zarar görecektir. Millet Bahçesi ihalesi iptal edilerek proje ve uygulamalar durdurulmalıdır."

Bununla da kalmadı, gölün çevresindeki bu yapılaşma girişimine karşı davalar açıldı. Isparta İdare Mahkemesi, 15 bölge sakininin açtığı davada, bakanlık ve TOKİ'den ihaleyle ilgili belgelerin istenmesine karar verdi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, bu kamu spotuyla göl çevresindeki yapılaşma ihalesine karşı toplumda oluşan tepkilere yanıt veriyor; kamuoyu oluşturmayı amaçlıyor. 1. Derece doğal SİT alanı iken Cumhurbaşkanlığı kararıyla "Özel Çevre Koruma Bölgesi" ilan edilmesiyle "Millet bahçesi" adı altında göl çevresinde yürüyüş yolları, bungalovlar, tuvalet, mescit, kafeterya gibi yapılaşmanın yolunun açıldığı gerçeğinin üzerini örtmeye çalışıyor.

Kamu spotları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın bu amaçlarına uygun bir yöntem değildir. Bakanlık dilerse basın toplantıları, kampanyalar gibi yöntemlerle ihaleyi anlatabilir. Ama gerek

6112 sayılı yasa gerekse Kamu Spotları Yönergesi, bakanlığın faaliyet tanıtımına izin vermemektedir. Kamu Spotları Yönergesi'nin 4. Maddesinin birinci fıkrası aynen şöyledir:

“Kamu spotları, ancak toplumu ilgilendiren ve yayınlanmasında kamu yararı bulunan olay ve gelişmelere ilişkin konularda hazırlanır. Başvuru yapan kuruluşlar, hazırladıkları spotlarda belirtilen konu dışında sadece kendi faaliyetlerinin tanıtımını yapamaz.”

Bu kamu spotunun yayınlanmasında kamu yararı olmadığı, bakanlık faaliyetinin tanıtılmaya çalışıldığı açıktır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, yasa ve yönetmeliğin ilgili hükümlerini kötüye kullanmak istemektedir. Bu gerekçelerle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Salda Gölü ile ilgili kamu spotunun tavsiye edilmesine karşıyım.

Üst Kurul'un bu tür bakanlık faaliyet tanıtımlarına izin vermemesinin, Kurul'un saygınlığının korunması açısından da önem taşıdığına inanıyorum. 22 Ağustos 2019

Faruk Bildirici
Üst Kurul Üyesi